

управління торговельним підприємством, яка, залежно від ситуації, має вирішувати такі завдання: запобігання можливим загрозам і небезпекам; усунення існуючих загроз і попередження майбутніх; виведення підприємства з кризового стану. Для удосконалення управління системою економічної безпеки торговельного підприємства необхідно оцінити власні (наявні) ресурси та ефективність їх використання; створити систему розпізнавання, класифікації та оцінки ступеня загрози і небезпеки; розробити заходи та методологію захисту відповідно до виду чи класу загрози; забезпечити реалізацію розроблених заходів. Зниження ступеня ймовірності існування загроз для торговельного підприємства забезпечується індивідуальною розробкою заходів відповідно до ідентифікації (групи, класу, ступеня) цих загроз та налагодженою системою прогнозування рівня його економічної безпеки.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Андрушків Б. М., Головкова Л. М., Кирич Н. Б. Безпека держави: парадигма забезпечення змін на краще. *Проблеми економіки транспорту* :зб. Наук. пр. Дніпропетр. нац. ун-ту заліз. трансп. ім. акад. В. Лязаряна. Дніпро. 2018. Вип. 16. С. 7–14.
2. Вівчар О. І. Управління економічною безпекою підприємств: соціогуманітарні контексти: монографія. Тернопіль, ФОП Паляниця В. А., 2018. 515 с.
3. Гевко В., Шарко В., Радченко О., Будяєв М., & Тарасенко О. Хмарні технології в управлінні бізнесом. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2021. 4(39). 294–301. URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000462125200018>

УДК: 343.5

Мартишко М. В.

здобувач наукового ступеня доктора філософії
кафедри кримінального права
Національної академії внутрішніх справ,
Науковий керівник: Шармар О. М.
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального права
Національної академії внутрішніх справ,

АНАЛІЗ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА УМИСНЕ ЗНИЩЕННЯМ ЧИ ПОШКОДЖЕННЯ МАЙНА НА ПРИКЛАДІ ДЕЯКИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН

Дослідження зарубіжного кримінального законодавства країн Європейського союзу щодо кримінальної відповідальності за знищення або пошкодження майна є доволі актуальним для розвитку українського кримінального законодавства в умовах євроінтеграції.

Метою статті є висвітлення кримінальної відповідальності за знищення або пошкодження майна на прикладі деяких європейських країн Нідерландів,

Іспанії, Франції, Німеччини, Швейцарії.

Науковою розробкою цієї проблематики займалися І Р. О. Боднарчук О.О. Дудоров, С. А. Миронюк, А. В. Сакун, М. І. Хавронюк та ін. Однак низка питань цієї проблематики станом на тепер залишилися поза увагою.

У Кримінальному кодексі Нідерландів у розділі XXVII «Знищення або пошкодження» ч.1 ст. 350 передбачає в основному складі умисне, незаконне знищення, пошкодження майна, яке належить іншій особі. Такі дії караються позбавленням волі на строк не більше двох років або штрафом четвертої категорії. Аналіз положення цієї норми свідчать про те, що в ній відсутній мінімальний розмір заподіяної шкоди внаслідок незаконного знищення, пошкодження майна. Кваліфікованим складом цього злочину є позбавлення життя тварини, пошкодження тварини, яке карається позбавленням волі на строк до п'яти років або штрафом п'ятої категорії [1]. Для порівняння необхідно зазначити, що в КК України жорстоке поводження з твариною, яке передбачено ст. 299 КК України цей кримінальне правопорушення не відноситься до кримінальних правопорушень проти власності.

Досить формально-визначеною є позиція законодавця Іспанії в частині встановлення мінімальної суми за знищення чи пошкодження майна. Згідно з ч. 1 ст. 263 КК Іспанії заподіяння шкоди чужому майну карається штрафом від шести до двадцяти чотирьох місяців з урахуванням матеріального стану потерпілого та розміру завданої шкоди. Якщо сума завданої шкоди не перевищує 400 євро, такі дії караються штрафом від одного до трьох місяців позбавленням волі. У ч. 2 цієї норми зазначається якщо заподіяння шкоди чужому майну здійснюється з метою перешкоджання виконанню особою свого службового обов'язку громадського обов'язку, способом, який отруєння, спричинив зараження тварин, спричиняє шкоду або особливо серйозну шкоду суспільним інтересам, - карається позбавленням волі на строк від одного до трьох років [2; 3].

Кримінальний кодекс Франції у главі III «Злочини та правопорушення проти власності» містить норму, яка закріплює відповідальність за знищення, пошкодження та псування майна (статті 322-1 до 322-18 КК). Згідно з ч. 1 ст. 322-1 КК знищення, пошкодження майна, що належить іншій особі, карається двома роками позбавлення волі та штрафом у розмірі 30 000 євро, якщо тільки не завдано незначної шкоди. Відповідно до ч. 2 нанесення без передбаченого законом дозволу написів, знаків або малюнків на фасадах, транспортних засобах, дорогах загального користування карається штрафом у розмірі 3750 євро та трудовим покаранням загального інтересу, якщо це призвело лише до незначної шкоди [4].

Кримінально-правова заборона за знищення чи пошкодження майна на рівні загальної норми передбачена в КК Німеччини у шостому розділі «Злочинні дії проти чужого майна» в § 125.параграф 125 № Пошкодження майна». У ній зазначено якщо особа знищить, пошкодить, зіпсує або приведе в непридатність чуже майно, її дії караються позбавленням волі на строк до шести місяців або штрафом до 360 добових ставок. У § 126 передбачена відповідальність за спричинення умисним знищенням чи пошкодженням майна серйозних матеріальних збитків: церкві чи релігійному об'єднанню, могилі, іншому місцю поховання, приміщенню, яке використовується для релігійних обрядів, має культурне значення, є частиною критичної інфраструктури, або

заподіяння шкоди предмету на суму понад 5000 євро – карається позбавленням волі на строк до двох років. Заподіяння шкоди майну на суму понад 300 000 євро, передбачає позбавленням волі на строк від шести місяців до п'яти років [5].

Сьомий розділ КК Німеччини «Злочинні діяння, небезпечні для суспільства, та злочинні діяння проти довкілля» передбачає окрему норму, яка закріплює кримінальну відповідальність за підпал чужого майна без згоди власника, - карається позбавленням волі на строк від одного до десяти років (ч. 1 § 169). Ознаками, які обтяжують цей склад злочину є: підпал власного майна чи майна іншої особи за її згодою, що створив велику небезпеку для життя чи здоров'я майна інших осіб; заподіяння страждань багатьом особам, смерті одній особі або серйозних тілесних ушкоджень кільком особам. За ці дії винний карається позбавленням волі на строк від п'яти до п'ятнадцяти років. Якщо внаслідок підпалу загинула велика кількість людей, такі дії караються позбавленням волі на строк від десяти до двадцяти років [6].

Кримінальний кодекс Швейцарії в розділі злочинні дії проти власності містить ст. 144 КК, яка передбачає відповідальність за умисне знищення чи пошкодження майна. У основному складі цього злочину передбачено пошкодження чи знищення майна іншої особи, яка має право власності на нього і майно стає непридатним для використання. Швейцарський законодавець також не передбачає мінімальні розміри шкоди спричинені внаслідок пошкодження чи знищення майна. Такі дії караються позбавленням волі на строк до трьох років або штрафом. Кваліфікуючими ознаками злочину є: пошкодження майна під час масових зборів; заподіяння великої шкоди. За ці дії передбачено покарання у виді позбавлення волі на строк до п'яти років або штраф (ч. 2,3 ст.144 КК) [7].

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кримінальний кодекс Нідерландів від 03.03.1881 р. станом на 28.02.2024 р. <https://wetten.overheid.nl/BWBR0001854/2024-01-01> (дата звернення: 28.02.2024).
2. Кримінальний кодекс Іспанії від 24.05.1996 р. станом на 28.02.2024 р. URL : <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-25444> (дата звернення: 28.02.2024).
3. Саун А. В. Кримінально-правова характеристика умисного знищення або пошкодження майна : дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2010. 237 с.
4. Кримінальний кодекс Франції від 22.07.1992 р станом на 28.01.2024 р. https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000006070719/LEGISCTA000006117598/#LEGISCTA000006117598 (дата звернення: 28.02.2024)
5. Кримінальний кодекс Німеччини від 23.01.1974 р. станом на 28.02.2024. *Федеральний вісник законів № 60, 1974 р.* URL: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10002296> (дата звернення: 28.02.2024).
6. Кримінальний кодекс Німеччини від 23.01.1974 р. станом на 28.02.2024. *Федеральний вісник законів № 60, 1974 р.* URL: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10002296> (дата звернення: 28.02.2024).
7. Кримінальний кодекс Швейцарії від 21.12.1937 р. станом на 28.02.2024.

URL : https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/54/757_781_799/de. (дата звернення: 28.02.2024).

УДК 355.4

Шейка О. І.
*аспірант кафедри безпеки та
правоохоронної діяльності,
Західноукраїнський національний
університет*

Балко Д. С.
*аспірант кафедри безпеки та
правоохоронної діяльності,
Західноукраїнський національний
університет*

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗЛОЧИННИХ ГРУП ЯК ОСНОВНА ЗАГРОЗА НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ

Злочинність в системі підприємницьких структур виникає в результаті деформації соціальних відносин, дисфункції соціальних інститутів та особистості. Слід зазначити, що, на даний час, розвивається воно в результаті недосконалості законодавства, відсутності контролю та відповідальності підприємств, установ та організацій, багато з яких досягають над прибутків як законними, так і протиправними методами.

На основі проведених теоретичних досліджень встановлено, що продовж тривалого часу у вітчизняній науковій літературі вживали тільки поняття «злочинність». При цьому, між поняттями злочинності і загальнокримінальної злочинності можна було сміливо ставити знак рівності. Однак, динамічний розвиток наукової думки відзначає, що організованою злочинністю називають, явищем (феноменом й іншим, що недостатньо вивченими термінами), організованим злочинною групою, співтовариством, сукупністю кримінальних елементів.

Слід відзначити, що залежно від функцій в системі підприємницьких структур запропоновано виокремити такі види організованої злочинності:

- організована злочинність політико-соціального характеру (основною метою злочинного співтовариства є не так пряма матеріальна вигода, як підтримка чи руйнування наявної соціально-політичної системи);
- організована злочинність групового характеру (основа існування цих організацій – специфічний престиж, який дає сама належність до організації);
- організована злочинність корисливого типу (мета – матеріальна вигода (грабіж, крадіжки, рекет, шахрайство та ін.);
- організована злочинність – злочинний синдикат, який можна назвати мафіозним та ін. [1].

Звертаємо увагу на те, що основною метою організованої злочинності на